

ONZE VRIJHEID IN GOD (EN HOE HET EGO DAT ONTKENT)

Het is een vergissing te geloven dat een denksysteem gebaseerd op leugens zwak zou zijn. Niets wat door een kind van God is gemaakt is zonder macht. Het is essentieel dat jij dit beseft, want anders ben je niet in staat uit de gevangenis die jij gemaakt hebt te ontsnappen (T3.VII.1:6-8)

Vrijheid volgens het ego

Volgens *Een cursus in wonderen* zijn we erg in verwarring over wat vrijheid is. En zolang die verwarring bestaat, kunnen we niet werkelijk vrij zijn. Dus is het belangrijk om dit te leren herkennen. Die verwarring is er omdat het ego vertelt dat *hij* – het ego – vrijheid is. Het ego vertelt je: *ik* ben vrijheid. En wij geloven dat. We denken dat we vrij zijn door voor het ego te kiezen.

Wat vertelt het ego ons over vrijheid? De kern is dat het altijd zegt dat het erom gaat ‘zelf’ dingen te doen. Dat het belangrijk is ‘zelf’ dingen te bepalen. Vanuit onze identificatie met het ego zeggen we: “Ik wil zelf weten wat ik doe en wat ik laat. Ik wil niet beperkt worden door anderen. Ik wil de controle houden. Ik wil niet iets of iemand boven mij. Ik wil zelf zoveel mogelijk de baas zijn, en dán ben ik vrij. En liefst met een onbeperkte hoeveelheid geld zodat ik kan doen wat ik wil!

Wat we dus moeten gaan zien, is dat we ‘vrijheid’ gelijk stellen met ‘zelf doen’. En deze ‘vrijheid’ - wat wij vanuit het ego als vrijheid zien - daar zijn heel erg aan gehecht! Die willen we koste wat kost beschermen. Ook als we bijvoorbeeld beginnen de Cursus te doen. Dat willen we dan ook ‘zelf’ doen: op onze eigen manier, op onze eigen tijd, zelf bepalend welk onderdeel van de Cursus we wel of niet nuttig of aanvaardbaar vinden. We vinden dat we ‘vrij’ zijn om te bepalen hoe we de Cursus doen. Maar in feite zijn we in de val van het ego gelopen. We proberen de Cursus te doen onder leiding van het ego, en natuurlijk zal hij zo niet werken. Het doel – loskomen van je ego – kan nooit bereikt worden vanuit het ego.

De ‘vrijheid’ van het ego is een gevangenis

Laten we eens wat beter kijken naar deze ‘vrijheid’ van het ego: zelf weten wat ik doe en laat. Het is niet moeilijk om in al zijn wensen afscheiding te zien. Er is een ‘ik’, afgescheiden van anderen en afgescheiden van God, die zijn vrijheid beschermt en bevecht. En als we ons niet vrij voelen, dan ligt dat natuurlijk aan anderen. De vrijheid van het ego draait om een ‘ik’: een zelf dat los staat van anderen en van God. Dat zelf moet zijn vrijheid bevechten en beschermen *tegen* die anderen. Want zij proberen voortdurend zijn vrijheid in te perken. En het moet zijn vrijheid ook bevechten *tegen* een autoritaire en straffende God.

Dit ‘zelf’ is als een golfje, dat vecht tegen de zee om zijn ‘vrijheid’ te beschermen. Maar juist door de zee af te wijzen en te bevechten, maakt het zichzelf tot gevangene. De Cursus gebruikt het beeld van ‘het geringste rimpelingetje aan de oppervlakte van de oceaan’, of ‘het kleinste zonnestraaltje in vergelijking tot de zon’ (T18.VIII.3:3), en vervolgt:

In zijn verbazingwekkende arrogantie heeft dit nietige zonnestraaltje besloten de zon te zijn, en roept dit nauwelijks waarneembare rimpelingetje zichzelf uit tot oceaan. Denk je eens in hoe alleen en angstig deze kleine gedachte is, deze oneindig kleine illusie, die zichzelf afgezonderd houdt tegenover het universum. De zon wordt de ‘vijand’ van het zonnestraaltje en wil het verslinden, en de oceaan jaagt het rimpelingetje angst aan en wil het verzwelgen (T18.VIII.3:4-6).

Deze beelden zijn niet iets abstracts. Elke keer wanneer we ‘vergeten’ om leiding te vragen aan de Heilige Geest, en dus de leiding van ons ego volgen, zijn wij een golfje dat vecht tegen de zee. En iedere Cursusstudent kent de weerstand om innerlijke leiding te volgen. We denken dat de leiding van de Heilige Geest ons gevangen zal zetten en ons onze vrijheid ontnemen. We doen het liever ‘zelf’. En dus kiezen we liever voor de ‘vrijheid’ van ons ego. Maar het ego is helemaal geen vrijheid. Het is een gevangenis. Een gevangenis van schuld en angst. Die gevoelens van schuld en angst zijn meestal onbewust en worden overschreeuwd door de ‘roep van vrijheid’ van het ego. De Cursus legt uit dat jezelf als afgescheiden zien altijd schuld en angst oproept. Want het betekent dat je je verzet tegen de werkelijkheid. Je kunt de werkelijkheid niet veranderen, en je kunt God niet veranderen. Je bent ‘vrij’ om voor het ego te kiezen, maar je bent niet vrij om te bepalen wat de gevolgen zijn van je keuze. Een keuze *voor* het ego en *tegen* de werkelijkheid heeft altijd schuld en angst tot gevolg, omdat je de waarheid ontkent. Bovendien leidt het tot een stroom van oordelen en van gedachten. Die zijn nodig om dit valse zelfbeeld – van een afgescheiden, losstaand ik - in stand te houden. Dat kun je moeilijk vrijheid noemen!

Vrij zijn in God

De Heilige Geest kijkt heel anders naar vrijheid. Hij kent de waarheid: vrijheid is alleen in God, en wij *zijn* in God. We zijn op geen enkele manier afgescheiden van elkaar of van Hem. In tegenstelling tot het ego weet de Heilige Geest dat de gevangenis van het ego niet werkelijk bestaat, omdat schuld en angst niet werkelijk bestaan. Afscheiding bestaat niet, en daarom is er ook geen schuld. En alle gevolgen van schuld, zoals angst, woede en pijn, zijn er dus ook niet.

De weg naar vrijheid: kijken naar je ego

Het is dus van cruciaal belang dat we leren om de gevangenis van het ego (verpakt in zogenaamde vrijheid) te leren herkennen. Dat kun je leren door heel precies te kijken naar hoe je je ego ervaart. Wat gebeurt er wanneer je voor het ego kiest? Geeft dat je *w*erkelijk geluk, vrijheid, vrede? Of voel je pijn, onvrede, eenzaamheid, angst, schuld?

De Cursus is een pad waarin je leert om voortdurend naar je eigen ego te kijken, en vervolgens te kiezen voor een andere Stem. Kijken naar je keuzes voor het ego en de gevolgen ervan vraagt veel moed en eerlijkheid. Je moet jezelf leren waarnemen in de keuze die je steeds weer maakt – luisteren naar de stem van het ego of die van de Heilige Geest - en kijken naar de gevolgen ervan. Dat is een bewustwordingsproces, dat nodig is om los te komen van het ego en een andere keuze te maken. De leiding van de Heilige Geest geeft werkelijke vrijheid. Maar de weerstand en angst die we voelen om deze leiding te volgen, moeten we onder ogen zien, zonder oordelen of schuldgevoel. Door hiernaar te kijken en vervolgens hulp te vragen aan de Heilige Geest, kan het gecorrigeerd worden.

De Cursus corrigeert wat het ego ons vertelt over vrijheid. Niet het ego is vrijheid, onze vrijheid ligt alleen in onze werkelijkheid, in God. Dat wordt heel mooi verwoord in deze werkboekjes:

Vader, mijn vrijheid is in U alleen

Ik heb niet begrepen wat mij heeft vrijgemaakt, noch wat mijn vrijheid is, noch waar ik moest kijken om haar te vinden.

Vader, ik heb vergeefs gezocht, tot ik hoorde dat Uw Stem mij de weg wees.

Nu wil ik niet langer mijn eigen gids zijn.

Want ik heb de weg die tot mijn vrijheid leidt noch gemaakt, noch begrepen.

Maar ik vertrouw op U.

U, die mij mijn vrijheid geschonken hebt als Uw heilige Zoon, zult voor mij niet verloren zijn.

Uw Stem leidt me, en de weg tot U opent zich eindelijk en wordt duidelijk voor mij.

Vader, mijn vrijheid is in U alleen.

Vader, het is mijn wil dat ik terugkeer.

(WdII.321.1)